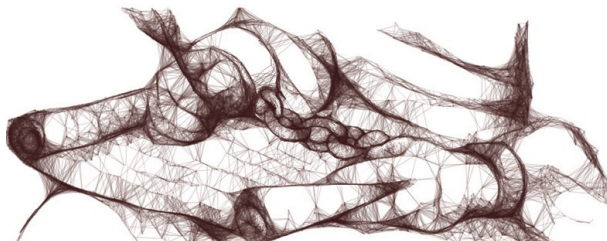

A római út

SZOMBAT DÉLUTÁN

**E HETI TANULMÁNYUNK: Apostolok cselekedetei 27–28;
Róma 1:18-20**

„Ne félj Pál, neked a császár elé kell állnod” (ApCsel 27:24, RÚF).

Pál már régen szeretett volna eljutni Rómába, de jeruzsálemi letartóztatása mindent megváltoztatott. Végül aztán majdnem öt évet töltött római fogságban, beleszámítva az Itáliába vezető utat is, mert engedett a nyomásnak, ami a jeruzsálemi gyülekezet törvényeskedő vezetői részéről érte. Ez a változás súlyos csapást mért missziós terveire.

A kedvezőtlen fordulat ellenére maga Jézus ígérte meg az apostolnak, hogy bizonyoságot fog tenni róla Rómában (ApCsel 23:11). Isten adhat újabb esélyt nekünk, még ha kudarcot vallottunk is, bár nem mindig kímél meg tetteink következményeitől. Pált fogolyként vitték Rómába, és nincs rá bibliai bizonyíték, hogy valaha eljutott volna Hispániába, amiben pedig reménykedett (Róm 15:24). Miután kiszabadult első római fogságából, ismét letartóztatták, majd Néró ideje alatt, Kr. u. 67-ben mártírhalt (2Tim 4:6-8).

Igen, Pál valóban eljutott Rómába, és amíg házi őrizetben várt a császár előtti meghallgatására, a láncai ellenére is gond nélkül prédikált (Ef 6:20; Fil 1:13) mindazoknak, akik csak felkeresték (ApCsel 28:30-31), még a császári udvar fontos tagjainak is (Fil 4:22).

HAJÓÚT RÓMÁBA

A két évig tartó cézárei fogság után Pált Rómába küldték (ApCsel 24:27). A többes szám első személyből és Itália felé a hosszú és viharos hajóút részletekben gazdag leírásából ítélve (ApCsel 27:1–28:16) feltételezhetjük, hogy Pál mellett volt Lukács, valamint egy Arisztarkhosz nevű keresztény férfi is (ApCsel 27:2). A történet másik fontos szereplője Julius, a római százados, akinek több más fogoly is az őrizete alá tartozott (ApCsel 27:1).

Nyár végén indultak el. A böjt (ApCsel 27:9) október második felében az engesztelés napjára utal. A téli viszonyok miatt novembertől márciusig általában nem szoktak hajózni a Földközi-tengeren. Pálék már kezdettől fogva nehézségekbe ütköztek, és csak hosszú késlekedés után értek Kréta szigetének egy kis öblébe, amit Szépkikötőnek neveztek (ApCsel 27:8).

Olvassuk el ApCsel 27:9-12 szakaszát! Hogyan avatkozott be Pál a történetbe a Szépkikötőben és milyen eredménnyel?

Nem hallgattak Pál figyelmeztetésére. Eldöntötték, hogy újabb 60 kilométert hajóznak a következő kikötőig (Főnixig), ahol biztonságosan áttelelhetnek. Sajnos hirtelen megváltozott az időjárás, vad szélviharba keveredtek, a legénységnek pedig nem volt más választása, hagyniuk kellett, hogy a szél a hajót délnyugatra, a szárazföldtől messzire sodorja. A hajó kezdett megtelni vízzel, ezért, hogy könnyítsenek rajta, a matrózok elkeseredett próbálkozásukban hamarosan a rakományt, sőt a hajó egyes tartozékait is a tengerbe dobálták. Drámai volt a helyzet. Több napig tartó kevés napsütés, rossz látási viszonyok, heves esőzés és tomboló szélvihar után, amikor már azt sem tudták, hol járnak és teljesen kimerültek, ezt érezték: „*elveszett megmenekülésünk minden reménye*” (ApCsel 27:20, RÚF).

Olvassuk el ApCsel 27:21-26 részét! Hogyan szólt bele Pál másodjára is a történetbe?

Az apostol prófétai szavakkal közölte a legénységgel az üzenetet, amit éppen akkor kapott Istentől. Nincs okuk a csüggedésre, a reményvesztésre. Számolniuk kell még veszélyekkel és veszteségekkel, de mindannyian túl fogják élni.

Miért kellett az Úr hűséges és odaszentelt szolgájának ilyen sokat szenvednie? Mit tanulhatunk a tapasztalataiból?

A HAJÓTÖRÉS

Amikor Pál másodjára avatkozott be a történetbe, biztosította a fedélzeten tartózkodókat – mind a kétszázhetvenhat embert (ApCsel 27:37) –, hogy bár nem minden alakul majd kedvezően, nem lesznek áldozatok, csak a hajó fog elsüllyedni (ApCsel 27:22). Az apostol szavai tizennégy nap múlva be is teljesedtek. Míg rettenetes viharban voltak és sodródtak, a matrózok érezték, hogy a szárazföld közelében lehetnek, mert talán hallották, amint a hullámok megtörnek a sziklákon (ApCsel 27:27). A nagy robajlást hallva négy vasmacskát eresztettek le a hajó hátuljából, hogy csökkentsék a sebességet. Tartottak ugyanis attól, hogy a part menti sziklákhöz csapódnak. Közben két-ségbeesetten könyörögtek az isteneiknek, hogy minél előbb virradjon meg (ApCsel 27:28-29).

Olvassuk el ApCsel 27:30-44 verseit! Milyen tanulságokat szűrhetünk le ebből a történetből?

Az út kezdetén a százados jól bánt Pállal, de akkor még nem volt rá oka, hogy hallgasson a hajózási tanácsaira. Két héttel később azonban már más volt a helyzet. Az apostol kivívta a százados tiszteletét a hajótöréssel kapcsolatos próféta kijelentése miatt (ApCsel 27:21-26), ami hamarosan be is teljesedett.

Pál bátorította a fedélzeten lévőket, hogy egyenek, különben nem lesz erejük úszni és nem érnek ki a partra. Az isteni gondviselés nem feltétlenül mentesít bennünket a kötelezettségeink alól. „Az egész beszámoló szépen egyensúlyba hozza, hogy Isten gondot viselt a biztonságukról, ugyanakkor az emberek is erőfeszítéseket tettek ezért” (David J. Williams: *Acts*. Grand Rapids, 1990, Baker, 438. o.).

Közeledett a reggel, a matrózok pedig megpillantották a szárazföldet. Egy öbölbe jutottak és a partra akarták vinni a hajót, ami viszont nem jutott el odáig. Zátonyra futott és a hullámok erejétől kettétört. A katonák azt tervezték, hogy megölik a foglyokat, nehogy elmenekülhessenek, azonban a százados ezt megakadályozta, legfőképpen Pál miatt. Végül egyetlen élet sem veszett el, ahogyan azt Isten megígérte.

Mit árul el Pál bizonyágtevésének és jellemének erejéről az, hogy a százados megtiltotta a katonáinak a foglyok megölését, mert életben akarta tartani az apostolt?

MÁLTÁN

Csak akkor tudták meg a túlélők, hogy Máltán, a Földközi-tenger közepén, Szicíliától délre egy kis szigeten vannak, amikor partot értek. Két hétig hanyódtak a tengeren, megadva magukat a szél erejének, miközben 760 kilométert sodródtak a krétai Szépkikötőtől. Most ki kellett várniuk a tél három hónapját, mielőtt folytathatták az útjukat (ApCsel 28:11).

Olvassuk el ApCsel 28:1-10 szakaszát! Mi történt Pállal Málta szigetén, és hogyan tudta Isten felhasználni őt?

A máltaiak nagyon barátságosak és vendégszeretőek voltak, Pálnak és csoportjának pedig legelőször tüzet gyújtottak, hogy megmelegedjenek, mert mind vizesek voltak és átfáztak. Máltán az évnek abban a szakában nem lehetett több mint 10 °C.

A kigyómarás esete Pálra terelte az emberek figyelmét. A helybéliek eleinte isteni bosszúállásnak tekintették az esetet. Azt gondolták, hogy Pál gyilkos volt, aki megmenekült a tengerbe fulladástól, de mégis utolérték az istenek vagy a görög *Dikē* istennő, az igazság és a bosszú megtestesítője. Mivel az apostol nem halt meg, istenként tisztelték, ahogy több évvel azelőtt Lisztrában is történt (ApCsel 14:8-18). Bár Lukács nem időzik el ennél a történetnél, nem tévedünk nagyot, ha feltételezzük, hogy Pál kihasználta a helyzet adta lehetőséget és bizonyosságot tett Istenről, akit szolgált.

Publius vagy Málta prokurátora volt, vagy egy helyi méltóság, aki három napig vendégül látta Pált és társait, amíg állandó szállást nem találtak nekik. A férfi édesapjának meggyógyítása révén az apostol valamiféle gyógyító szolgálatot végzett a máltaiak között.

Lukács a beszámolójában nem említi, hogy Pál akár egyetlen megtértet vagy gyülekezetet hagyott volna hátra, amikor elindult Máltáról. Véletlenül is kimaradhatott a szövegből, de talán azt mutatja, hogy küldetésünk a világon túlmutat a keresztesen és a gyülekezetalapításon. Oda kell figyelni az emberekre és a szükségleteikre! Ez az evangélium gyakorlati vetülete (ApCsel 20:35; vö. Tit 3:14).

Milyen érdekes, hogy az Istent nem ismerő szigetakók hittek az isteni igazságtételben! Végző soron ez honnan ered? Lásd Róm 1:18-20 részét!

PÁL VÉGRE RÓMÁBA ÉR

Miután Pál három hónapot töltött a társaival Máltán, végre folytathatta az útját (ApCsel 28:11). Puteóliba érkeztek (ApCsel 28:13) – a mai Pozzuoli a Nápolyi-öbölben –, majd gyalog haladtak tovább Róma felé (lásd ApCsel 28:11-16).

Pál érkezésének a híre gyorsan eljutott Rómába, ahonnan a hívők egy csoportja több kilométert tett meg dél felé, hogy üdvözöljék őt. Az apostol még nem járt Rómában, de számos barátja volt a városban: munkatársak, hívők, rokonok és mások, akiket nagyon szeretett (Róm 16:3-16). Különösen megindító lehetett a találkozás a Via Appián, tekintettel a hajótöresre és Pál fogságára. Az apostol hálát adott Istennek a barátai szeretetéért és gondoskodásáért. Bátorságot öntöttek belé a rá váró császári kihallgatás előtt.

Hivatalos jelentésében Festus biztosan azt írta, hogy Pál a római jog szerint semmiféle főbenjáró bünt nem követett el (ApCsel 25:26-27; 26:31-32). Ez talán magyarázza, hogy miért bérelhetett saját szállást (ApCsel 28:30), és miért nem küldték börtönbe vagy katonai táborba, bár római módra végig egy katonához volt láncolva. Valószínűleg gyakorolhatta a saját mesterségét, ugyanis eltartotta magát (ApCsel 18:3).

Olvassuk el ApCsel 28:17-22 verseit! Mit tett az apostol rögtön azután, hogy elhelyezkedett?

Noha Pál nem juthatott el a zsinagógába, a zsinagóga „elmehetett” hozzá. Az apostolnak szokása volt, hogy először a zsidókat kereste fel (Róm 1:16). Ezért érkezése után nem sokkal összehívta a helyi zsidó vezetőket, hogy meggyőzze őket ártatlanságáról és elmondja, amint azt korábban is tette: pusztán Izrael reménysége miatt tartóztatták le (ApCsel 23:6; 24:15; 26:6-8). Nem annyira önmagát akarta védeni, hanem bizalmi légkört akart teremteni, hogy hirdethesse az evangéliumot, bemutatva, hogyan teljesedett Jézus feltámadásában Izrael őseinek a reménysége. A zsidók meglepődtek, hogy Jeruzsálemből nem jött hír Pálról, de úgy döntöttek, meghallgatják.

Olvassuk el ApCsel 28:22 versét! Mit árul ez el a hívőkkel szembeni mai ellenállásról? Hogyan maradhatunk hűségesek még akkor is, amikor mások szembehelyezkednek a hitünkkel?

AZ EVANGÉLIUM GYŐZELME

Egy meghatározott napon a zsidók nagy számban érkeztek, hogy meghallgassák, amint Pál bemutatja az evangéliumot (ApCsel 28:23).

Olvassuk el ApCsel 28:24-31 szakaszát! Pál miért idézte Ézsaiást ebben az összefüggésben?

Az Ézs 6:9-10 verseiből vett idézet azt írja le, hogy mi lesz, ha nem fogadják el az isteni üzenetet. A zsidók közül néhányan hittek neki, mások azonban nem, így a nagy vita miatt az apostolnak nem maradt más választása, ismét a pogányokhoz kellett fordulnia (ApCsel 13:46-47; 18:6).

Pál két évet várt arra, hogy a császár kihallgassa. Bár házi őrizetben volt, de akadály nélkül hirdethette az evangéliumot azoknak, akik felkeresték. *Az apostolok cselekedetei* utolsó jelenete az evangélium győzelmét hangsúlyozza, mert se zsidó, se római erő nem állhatott a terjedése útjába.

Nem egyértelmű, hogy Lukács miért itt fejezi be a könyvét. Ugyanis bizonyított, hogy az ellene felhozott vád gyengesége miatt Pál kiszabadult a fogságából, majd egy újabb misszióútra indult, később azonban ismét Rómába vitték, ahol aztán kivégezték (2Tim 4:6-8). Talán az lehetett Lukács írói szándéka, hogy kifejezze: mivel az üzenet eljutott a távoli Rómába, az evangéliumot már hirdették „a földnek mind végső határáig” (ApCsel 1:8).

„Hosszú és igazságtalan fogsága alatt Pál türelme és derűje, bátorsága és hite állandó prédikáció volt. Lelkülete, mely eltért a világ lelketéről, bizonyította, hogy a földnél magasabb hatalom volt vele. Példaadása nagyobb buzgóságra készítette a keresztényeket, mint az ügy képviselőit a nyilvános munkában, amelyből Pál ki lett zárva. Ily módon volt az apostol bilincse befolyással, hogy amikor erejét és használhatóságát látszólag gátolták, és minden arra mutatott, hogy a legkevesebbet teheti, akkor gyűjtött be kévéket Krisztus számára oly területről, mely teljesen lehetetlennek látszott” (Ellen G. White: *Az apostolok története*. Budapest, 2001, Advent Kiadó, 305. o.).

Az egyház küldetésének nézőpontjából viszont azt lehet mondani, hogy *Az apostolok cselekedetei* – vagy az evangéliumi üzenet terjedésének történelme – még nem ért véget, és itt kerülünk mindannyian a képbe. Az évszázadok során még számos, drámai fejezetet írtak hozzá, időnként Isten hűséges tanúinak a vérevel. Most rajtunk a sor, hogy egy újabb fejezetet tegyünk hozzá, reményeink szerint az utolsót, és teljesen bevégezzük a küldetést, amit Jézus a tanítványaira bízott – „és akkor jön el a vég” (Mt 24:14, RÚF).

TOVÁBBI TANULMÁNYOZÁSRA:

„Krisztus szent megbízást adott egyházának. Valamennyi tagja legyen élő eszköz, akiken keresztül Isten közölheti a világgal kegyelme kincseit, Krisztus kikutathatatlan gazdagságát. A Megváltó leghőbb vágya, hogy képviselői legyünk, akik megismertetik a világgal az Ő Lelkét és jellemét. A világnak pedig legnagyobb szükséglete az, hogy az Üdvözítő szeretete emberek által megnyilvánuljon. Az egész menny férfiakra és nőkre vár, akik által Isten ki nyilatkoztatja a kereszténység erejét” (Ellen G. White: *Az apostolok története*. Budapest, 2001, Advent Kiadó, 394. o.).

„Sokáig várt Isten arra, hogy a szolgálat lelkülete az egész gyülekezetet birtokba vehesse, és képessége szerint mindenki érte dolgozzon. Ha Isten egyházának tagjai elvégeznék kijelölt munkájukat az ínséget szenvedő bel- és külterületeken az evangéliumi megbízás teljesítésével, az egész világ hamar figyelmeztetést kapna és az Úr Jézus visszatérne a földre hatalommal és dicsőséggel” (i. m. 75. o.).

BESZÉLGESSÜNK RÓLA!

1. Lukács milyen képet fest Pál hitéről az egész római út során? Milyen hatással volt a többiekre feltétel nélküli hite?
2. Pál nem veszítette el a hitét, nem mondott le küldetéséről annak ellenére sem, hogy mi mindenben ment keresztül. Rómában tovább prédikált, pedig korlátozták a szabadságát. Mit tehetünk, ha kísértést érzünk arra, hogy ne hirdessük tovább valakinek az evangéliumot?
3. Olvassuk el Róm 1:14-15 részét! Miért érezte Pál, hogy kötelessége mindenkinek hirdetni az evangéliumot? Nekünk ez vajon kevésbé kötelességünk? Gondoljuk végig ezt a mondatot: „Az legyen az életműve mindenkinek, aki Krisztus nevét vallja, hogy lelkeket ment! Tartozunk a világnak a kegyelemmel, a világossággal, amiben Isten részesített bennünket, valamint az igazság gyönyörűségével és erejével, amit felfedeztünk” (Ellen G. White: *Testimonies for the Church*. 4. köt., 53. o.)!
4. Olvassuk el újból az idézetet *Ézsaiás próféta könyvéből*, amit Pál felhasznált! Hogyan vonatkoztathatjuk ezt a gondolatot magunkra? Valóban nagyszerű igazságot kaptunk Istentől, de milyen lelki veszélyek leselkednek ránk, ha megkeményítjük a szívünket akár csak egyes részeivel szemben is, amelyek ütköznek a kívánságainkkal vagy a vágyainkkal?

ISTEN TEMPLOMÁNAK ÉPÍTÉSE

„Az Istentől nekem adott kegyelem szerint, mint bölcs építőmester, alapot vetettem, de más épít rá. Vigyázzon azonban mindenki, hogyan épít rá. Mert más alapot senki sem vethet a meglévőn kívül, amely a Jézus Krisztus. Azt pedig, hogy ki mit épít erre az alapra: aranyat, ezüstöt, drágakövet, fát, szénát, szalmát, az a nap fogja világgossá tenni, mivel tűzben jelenik meg, és akkor mindenkinek a munkája nyilvánvalóvá lesz; és hogy kinek mit ér a munkája, azt a tűz fogja próbára tenni” (1Kor 3:10-13, RÚF).

„Az igazság ellensége sosem hagyta abba erőfeszítését, hogy megakadályozza a munkát, melyet az Úr építőire bízott. Isten azonban »... *nem hagyta magát bizonyosság nélkül*« (ApCsel 14:17). Munkásokat hívott el, akik védelmezték a hitet, mely egykor a szenteknek adatott. A történelem feljegyzi e férfiak állhatatosságát és hősiességét. Az apostolokhoz hasonlóan közülük is sokan elestek örhelyükön, de a templom építése állandóan haladt előre. Az építőket megölték, de a munka folytatódott. A valdensek, Wycliff János, Husz és Jeromos, Luther Márton és Zwingli, Crammer, Latimer és Knox, a hugenották, Wesley János és Károly, valamint a többiek serege olyan anyagot hozott az alapra, mely örökké fennmarad. És a későbbi években azok, akik pogány országok szolgálatai által az utolsó nagy üzenet hirdetésének útját készítették elő, szintén segítettek építeni a szervezetet. Az apostolok kora óta eltelt idők folyamán sohasem szünetelt Isten templomának építése. Visszapillantunk az évszázadokra és láthatjuk az élő köveket – az épület köveit – fénysugarakként világítva a tévelygés és babona sötétségén át. Ezek az értékes drágakövek az örökkévalóságon át fokozódó fényvel világítanak, bizonyítva Isten igazságának hatalmát. E finomra csiszolt kövek ragyogó fénye rávilágít a világgosság és a sötétség, az igazság aránya és a tévelygés salakja közötti éles ellentétre. Pál és a többi apostol, valamint az azóta élt igazak kivették részüket e templom építéséből. De az építmény még befejezetlen. Nekünk is, akik e korban élünk, részünk van a munkában. Az alapra oly anyagot kell raknunk, mely kiállja a tűzpróbát... Az a keresztyén, aki hűen tárja fel az élet Igéjét, aki szentség és békesség útjaira vezet nőket és férfiakat, oly anyagot hoz az alapra, mely megmarad, és Isten országában bölcs építőmesterként tisztelik” (Ellen G. White: *Az apostolok története*. Budapest, 2001, Advent Kiadó, 393-394. o.).